

Den intagne

Int.nr	Efternamn och alla förnamn	Personnummer
2014/965	Falk, Jonas Sture	720911-0613

Motivering

Beslut

Jonas Falk (JF) ska vara fortsatt placerad i avskildhet.

Bakgrund

JF har ansökt om att bli placerad i gemensamhet.

Skäl för beslutet

Enligt 2 kap 5 § Häkteslagen (2010:611) ska en intagen ges möjlighet att dagtid vistas tillsammans med andra intagna (gemensamhet), om inte det av säkerhetsskäl är nödvändigt att hålla den intagne avskild från andra intagna.

Allmänna råd till 2 kap. 5 § häkteslagen (2010:611)

Så kallad samsittning, dvs. att en intagen under viss tid på dagtid vistas tillsammans med någon annan eller några andra intagna i ett bostadsrum, utgör inte gemensamhet om samsittning endast kan erbjudas med en annan intagen. Om gemensamhet inte är möjlig bör övervägas om samsittning kan erbjudas för att undvika att en intagen måste vistas helt ensam.

JF har i Stockholms Tingsrätt dömts för grovt narkotikabrott, grov narkotikasmuggling m.m. till arton års fängelse. Svea Hovrätt har 2014-05-27 hävt häktningen. Dom meddelas 2014-06-26. Brottsligheten i den överklagade domen rör hantering av narkotika i sådana mängder som torde sakna motstycke i Sverige och har internationella förgreningar. JF anhölls 2014-05-28, och häktades 2014-05-30, med anledning av en europeisk arresteringsorder utfärdad i Spanien. Enligt åklagare riskerar JF 20 års fängelse för skattebrott och penningstvätt.

JF förekommer under sju avsnitt i BR. Han avtjänade senast två fängelsestraff om sammanlagt tolv år för grovt rån m.m. Samtidigt förklarades tidigare villkorligt medgiven frihet om ett år förverkad. Under denna verkställighet var han placerad i säkerhetsavdelning under knappt fem år. Han frigavs villkorligt den 13 oktober 2003. JF har fritagits vid tre tillfällen vid tidigare verkställigheter.

Enligt Kriminalvårdens bedömning föreligger en mycket hög risk för rymning och/eller fritagning under häktetiden. Det föreligger vidare en påtaglig risk för allvarlig brottslig verksamhet under häktesvistelsen. Av denna anledning krävs enligt häktets bedömning en hög kontrollnivå av JF:s kontaktytor med utomstående. Denna kontrollnivå går inte att upprätthålla om JF kan vistas tillsammans med flera andra intagna. För närvarande kan häktet inte heller erbjuda samsittning tillsammans med en annan intagen för vidta lättnader i avskildheten. Detta då en möjlig samsittare måste vara föremål för lika hög nivå av kontroll som JF.

BESLUT

Datum
2014-06-04

Sid 2

Ärendebeteckning
14/8164

Den Intagne

Int.nr 2014/965	Efternamn och alla förnamn Falk, Jonas Sture	Personnummer 720911-0613
--------------------	---	-----------------------------

Motivering forts.

Av vad som är känt om JF:s person, särskilt beträffande tidigare brottslighet samt den brottslighet som han nu är misstänkt för, gör häktet bedömningen att det av säkerhetsskäl är nödvändigt att hålla honom avskild från andra intagna.

Inför beslutet har samråd skett med Kriminalvårdens Huvudkontor.

Särskilda villkor

--

Beslutsfattare

Underskrift	Namnförtydligande Magnus Brusback	Tjänsteställning
-------------	--------------------------------------	------------------

Delgivning

Datum	Den intagnes underskrift	Delgivarens underskrift
-------	--------------------------	-------------------------

Hur man omprövar

Detta beslut kan omprövas av Kriminalvården.

En begäran om omprövning ska vara skriftlig och ha inkommit till Kriminalvården inom tre veckor från underrättelse av beslutet. I begäran om omprövning ska anges vilket beslut som avses och den ändring i beslutet som begärs. Skrivelsen ges in till det verksamhetsställe som har meddelat beslutet.

**KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 06

BESLUT
2014-06-02
Meddelad i Stockholm

10:4
14-965

Kriminalvården Häktet Sollentuna	2014-06-04	D/D-betsutskilling
-------------------------------------	------------	--------------------

KLAGANDE

Jonas Falk, 720911-0613
Vistelseadress: Häktet Sollentuna
Box 819
191 28 Sollentuna

MOTPART

Kriminalvården
Region Stockholm, Regionkontoret
Box 47094
100 74 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens i Stockholm dom den 23 oktober 2013 i mål nr 23864-13, se bilaga A

SAKEN

Gemensamhet enligt häkteslagen

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avskriver målet.

YRKANDEN M.M.

Jonas Falk yrkar, med ändring av förvaltningsrättens dom, att han ska vara placerad i gemensamhet. Han anför i huvudsak följande.

Förvaltningsrättens dom måste tolkas som att förvaltningsrätten anser att Kriminalvården har gjort en korrekt säkerhetsbedömning. Vidare anser förvaltningsrätten att om Kriminalvården identifierar en sådan risk ska artikel 3 och 15 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, Europakonventionen, inte beaktas. Kriminalvården får således isolera häktade/icke dömda under obestämd tid om det finns en historik med rymningar och misstankar om brott med internationell anknytning. I Sverige finns till skillnad mot resten av världen ingen borte gräns för hur långa häktningar kan bli, vilket medför att det i praktiken blir acceptabelt med t.ex. tio års isolering av en brottsmisstänkt. Om tre års isolering inte föranleder att gemensam placering medges måste slutsatsen dras att tidsaspekten saknar betydelse.

Isolering används på anstalter för bestraffning vid misskötsamhet. Placeringen ska då omprövas regelbundet. I undantagsfall kan intagna i anstalt isoleras i väntan på omplacering efter incidenter som medför att de inte kan vara kvar på avdelningen. Som dömd kan man inte placeras i isolering på obestämd tid. Det är anmärkningsvärt att personer som inte avtjänar straff ska ha sämre rättssäkerhet och utsättas för sämre behandling än intagna i kriminalvårdsanstalt. Under en kort period förra hösten fick han samsittning med en annan intagen. Därefter har inget sådant erbjudande kommit.

Isolering på obestämd tid av icke dömda bryter mot Europakonventionen. Det torde också strida mot oskuldspresumtionen och Kriminalvårdens föreskrifter där det framgår att häktade ska betraktas som oskyldiga till dess en dom vunnit laga kraft. Långvarig isolering är klassificerad som

psykisk tortyr och långvarig isolering av dömda är inte tillåten ens i extrema fall enligt EU-lagstiftningen.

Kriminalvården motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom och anför bl.a. följande. Under perioden från den 21 oktober 2013 till den 18 januari 2014 har Jonas Falk haft så kallad samsittning tillsammans med annan intagen under sammanlagt 17 dagar. Sedan den 25 april 2014 är han placerad i ett annat häkte i ett standardutrustat bostadsrum. Enbart under 2014 har Jonas Falk varit närvarande under 31 förhandlingsdagar i Svea hovrätt. Häktet försöker att finna en lämplig intagen som kan vistas tillsammans med Jonas Falk i form av samsittning. Det som kraftigt begränsar den krets av intagna som skulle kunna vara aktuella är häktets möjlighet att kunna kontrollera Jonas Falks kommunikation med omvärlden. För att kontroll ska kunna upprätthållas krävs att den andre intagnes kommunikation också kontrolleras i motsvarande mån.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten har av Kriminalvården inhämtat uppgift om att Svea hovrätt den 27 maj 2014 har beslutat att försätta Jonas Falk på fri fot. Jonas Falk får ändå anses ha ett befogat intresse av att få frågan i målet prövad.

Enligt artikel 3 i Europakonventionen får ingen utsättas för tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Avvikelse från förpliktelse enligt konventionen kan enligt artikel 15 få göras i nödläge, dock inte från artikel 3.

Enligt 1 kap. 6 § första stycket häkteslagen (2010:611), HäL, får verkställigheten inte innebära andra begränsningar i den intagnes frihet än som följer av denna lag eller som är nödvändiga för att ordningen eller säkerheten ska kunna upprätthållas. I andra stycket samma lagrum anges att en kontroll- eller tvångsåtgärd endast får användas om den står i rimlig pro-

portion till syftet med åtgärden och att om en mindre ingripande åtgärd är tillräcklig ska den användas.

Enligt 2 kap. 5 § HäL ska en intagen ges möjlighet att dagtid vistas tillsammans med andra intagna (gemensamhet), om inte den intagne är placerad i en annan förvaringslokal än i ett häkte och lokalförhållandena inte tillåter gemensamhet, det av säkerhetsskäl är nödvändigt att hålla den intagne avskild från andra intagna, eller det är nödvändigt för att genomföra en kroppsbesiktning.

Av de allmänna råden till 2 kap. 5 § HäL i Kriminalvårdens föreskrifter och allmänna råd om häkte (KVFS 2011:2) framgår att så kallad samsittning, dvs. att en intagen under viss tid på dagtid vistas tillsammans med någon annan eller några andra intagna i ett bostadsrum, inte utgör gemensamhet om samsittning endast kan erbjudas med en annan intagen. Vidare framgår att om gemensamhet inte är möjlig bör övervägas om samsittning kan erbjudas för att undvika att en intagen måste vistas helt ensam.

Enligt förarbetena till bestämmelserna om vistelse i gemensamhet är det nödvändigt att det t.ex. på grund av säkerheten i häktet finns utrymme att besluta om undantag från gemensam vistelse. Kravet på bibehållen säkerhet väger tyngre än önskemålen om gemensam vistelse (prop. 1997/98:104 s. 59). Det kan t.ex. vara nödvändigt att hålla en intagen avskild från andra intagna om det finns en risk för fritagning eller rymning eller om den intagne är våldsam eller påverkad av narkotika (prop. 2009/10:135 s. 186).

I förarbetena till en ny fängelse- och häkteslagstiftning anges beträffande kodifieringen av den så kallade proportionalitetsprincipen bl.a. följande. Proportionalitetsprincipen innebär att varje kontroll- och tvångsåtgärd ska föregås av en intresseavvägning, i syfte att pröva om olägenheterna

med åtgärden står i rimlig proportion till vad som står att vinna med den. En bedömning av åtgärdens art, styrka, räckvidd och varaktighet måste därför göras i varje enskilt fall. En sådan intresseavvägning kan leda till att en intagen som hålls avskild medges lättnader, t.ex. på så sätt att han eller hon inte placeras i enrum utan ges möjlighet att vistas tillsammans med en annan intagen, s.k. samsittning. En sådan intresseavvägning kan också leda till att en åtgärd inte alls ska vidtas, om den bedöms få skadeverkningar som inte är rimliga i förhållande till vad som eftersträvas (prop. 2009/10:135 s. 121 och 183).

Europadomstolen har i flera fall prövat om långa tider i isolering av häktade och dömda inneburit brott mot Europakonventionen. Domstolen har då beaktat bl.a. riskerna runt den intagne och brottets karaktär, eventuell rymningsrisk, den intagnes hälsa och förhållandena under isoleringen (se bl.a. Europadomstolens avgöranden den 17 april 2012 i målet mellan Piechowicz och Polen och i målet mellan Horych och Polen samt Europadomstolens avgörande den 4 juli 2006 i målet mellan Ramirez Sanchez och Frankrike).

Kammarrätten gör följande bedömning.

Enligt utredningen har det funnits en mycket hög risk för att Jonas Falk, som varit misstänkt för allvarlig brottslighet, skulle rymma eller fritas då han har fritagits vid tre tillfällen under tidigare verkställigheter. Vapen har förekommit vid fritagningarna. Kriminalvården har vidare bedömt att det funnits en påtaglig risk för att Jonas Falk ägnat sig åt allvarlig brottslig verksamhet under häktesvistelsen. Dessa omständigheter talar för att det funnits skäl att inte medge Jonas Falk placering i gemensamhet med andra intagna.

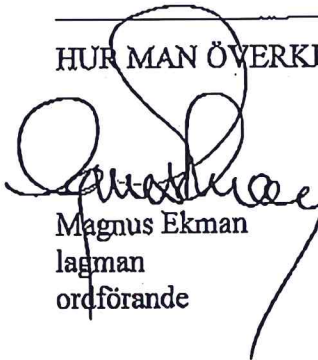
Jonas Falk har varit häktad sedan december 2010 och har inte vistats i gemensamhet med andra intagna fram till dess att han försattes på fri fot i

maj 2014, vilket är lång tid. Han har under häktetiden dock medgivits lätnader i avskildhetsplaceringen. Under en tid har han haft samsittning med en annan intagen och det har planerats för ytterligare samsittning i det nya häktet. Sedan den 25 april 2014 har han varit placerad i ett standardutrustat bostadsrum. Han har fått tillstånd att ta emot bevakade besök av sin mor och hennes man, mormodern och en vän och han har haft tillstånd till avlyssnade telefonsamtal med samma personer. Vidare har han erbjudits promenad dagligen och träning och duschmöjlighet alla dagar han efterfrågat det. Han har haft tillgång till playstation, böcker, dagstidning samt egen dator varje dag. Vidare har han fått träffa sina advokater dygnets alla timmar. Han har haft möjlighet att få träffa t.ex. präst, personal från Röda korset, psykolog, sjuksköterska och läkare och tandläkare vid behov.

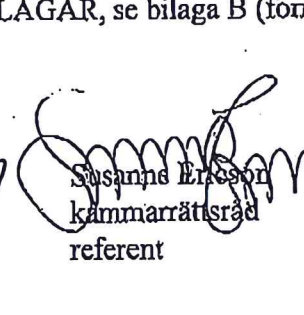
Kammarrätten anser, med beaktande av de lätnader som Jonas Falk medgivits i häktesplaceringen, att Kriminalvården har haft fog för sitt beslut att avslå hans ansökan om placering i gemensamhet med andra intagna och att beslutet stått i rimlig proportion till syftet med åtgärden. Kriminalvårdens beslut har av samma skäl inte stridit mot Sveriges förpliktelser enligt artikel 3 i Europakonventionen.

Då Jonas Falk inte längre är häktad har frågan i målet förfallit. Målet ska därför avskrivas från vidare handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Magnus Ekman
lagman
ordförande

Susanne Eriksson
kammarrättsråd
referent

Maria Braun
kammarrättsråd

Bodil Fransén
föredragande

FÖRVALTNINGSRÄTTEN · DOM
I STOCKHOLM 2013-10-23
Allmänna avdelningen Meddelad i
Enhet 14 Stockholm

Mål nr
23864-13

KLAGANDE
JONAS Sture Falk, 720911-0613
Vistelseadress: Häktet Kronoberg
Box 12149
102 24 Stockholm

MOTPART
Kriminalvården
Region Stockholm, Regionkontoret
Box 47094
100 74 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT
Kriminalvården, Region Stockholm, Regionkontorets beslut 2013-09-19,
diariernr 2013-20543

SAKEN
Vistelse tillsammans med andra intagna (gemensamhet) enligt häkteslagen
(2010:611) Häl

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

Sida 2
23864-13

YRKANDEN M.M.

Kriminalvården beslutade vid omprövning den 19 september 2013 att inte ändra Häktet Kronobergs beslut den 6 september 2013 att avslå Jonas Falks ansökan om placering i gemensamhet. Som skäl för beslutet angavs bland annat följande. Jonas Falk är dömd till ett mycket långt fängelsestraff för brottslighet med internationell anknytning. Han har tidigare dömts för en omfattande och grov brottslighet. Jonas Falk har fritagits vid tre tillfällen under den tidigare verkställigheten. Vapen har använts för att genomföra fritagningar. Med hänsyn till karaktären och omfattningen av Jonas Falks aktuella och tidigare brottslighet, särskilt med hänsyn tagen till den internationella anknytningen och de väpnade fritagningarna, delar regionen häktets bedömning att det är nödvändigt med en hög kontrollnivå för att förhindra fritagningar eller att andra allvarliga brott begås under häktetiden. Det går inte att upprätthålla nödvändig kontroll och förhindra kontakter med utomstående om Jonas Falk medges gemensam vistelse med flera andra intagna som har friare kontakter med utomstående. Det finns en mycket hög risk för allvarlig brottslighet och en mycket hög risk för rymning eller fritagning om gemensam vistelse medges. Med hänsyn till vad som framkommit i ärendet finner regionen att det för närvarande skulle innebära fara ur säkerhetssynpunkt att bevilja Jonas Falk vistelse i gemensamhet med andra intagna.

Jonas Falk yrkar att han placeras i gemensamhet på häktet. Han anför bland annat följande. Ett avslag på gemensamhetsplacering innebär i realiteten att han är placerad i isolering i sin cell 24 timmar per dygn. Han har suttit häktad i 2 år och 9 månader och varit isolerad under hela denna tid. Detta är en exceptionellt lång häktningstid. Under de snart tre åren har kriminalvården inte kommit med ett enda erbjudande om isoleringsbrytande åtgärder, trots att de enligt föreskrifterna ska arbeta för just detta. Samsittning erbjöds först när han begärde ett skriftligt beslut på avskildhetsplaceringen. Samsittning är inte ett godtagbart alternativ.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

Sida 3
23864-13

Endast en placering på en gemensamhetsavdelning skulle bryta hans isolering. Sverige bryter mot artikel 3 och 15 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna genom att hålla honom isolerad utan godtagbara skäl under en så lång tid. Han blev inte nekad gemensamhet efter de rymningar som kriminalvården har hänvisat till. Rymningen 2001 skedde från bevakad permission och rymningen 1995 i samband med transport. Ingen av rymningarna ägde rum från säkerhetsanstalt och de är inte jämförbara med de fritagningar som senare har förekommit från säkerhetsavdelningar. Det har aldrig skett någon fritagning från ett svenskt häkte och säkerheten på häkten är högre än på säkerhetsanstalter. En person, som är dömd till 14 års fängelse i samma mål som det för honom aktuella, är placerad på gemensamhetsavdelning på häktet i Sollentuna. Hovrättsförhandlingen i hans eget mål ska pågå till februari 2014 och därefter följer två månaders överläggningar. Det kan inte uteslutas att han blir kvar i häkte fram till mars/april 2014. Det skulle innebära 3 år och 3 månader i total isolering. Om han var dömd och placerad på anstalt, skulle man aldrig kunna placera honom i avskildhet på obestämd tid med hänvisning till rymningsrisk eller risk för fortsatt brottslighet. Förvaltningsrätten har inte att avgöra är vilken säkerhetsklassning tidigare handlingar ska medföra eller ens om brottsmisstankarna ska medföra en förhöjd säkerhetsrisk. Ärendet handlar om Sverige ska ha rätt att bryta mot artikel 3 och 15 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

- Av 2 kap. 5 § Häl framgår att en intagen ska ges möjlighet att dagtid vistas tillsammans med andra intagna (gemensamhet), om inte
1. den intagne är placerad i en annan förvaringslokal än i ett häkte och lokalförhållandena inte tillåter gemensamhet,
 2. det av säkerhetsskäl är nödvändigt att hålla den intagne avskild från andra intagna, eller
 3. det är nödvändigt för att genomföra en kroppsbesiktning.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

Sida 4
23864-13

Förvaltningsrättens bedömning

Mot bakgrund av vad som framkommit i målet och med särskilt beaktande av de säkerhetsskäl Kriminalvården anfört finner förvaltningsrätten att Kriminalvården haft fog för sitt beslut. Vad Jonas Falk anfört avseende artiklarna 3 och 15 i den Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna föranleder inte annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1a).

Robert Johansson

Rådman

Diana Lagercrantz har föredragit målet.

Bilaga **B**

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuellt annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.